

Justitieombudsmannen
Kerstin André**Vissa uttalanden rörande förutsättningarna för att i en grundskola respektive förskoleklass ta emot en elev efter framställning från endast den ene av barnets vårdnadshavare – mottagande av elev i förskoleklass**

I beslut den 30 januari 2004 uttalade *JO André* följande i bedömningsdelen.

Den sexårsverksamhet som tidigare bedrevs inom ramen för förskolan bildade den 1 januari 1998 en ny skolform inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom som fick benämningen förskoleklass.

Varje kommun svarar, enligt 2 b kap. 2 § skollagen, för att barn som är bosatta i Sverige och som stadigvarande vistas i kommunen anvisas plats i förskoleklassen från och med höstterminen det år då barnet fyller sex år till dess att barnet skall börja fullgöra sin skolplikt. Enligt 2 b kap. 3 § skollagen skall plats i förskoleklassen anvisas så nära barnets eget hem som möjligt med beaktande av vad som krävs för att effektivt utnyttja lokaler och andra resurser. Skälig hänsyn skall också tas till vårdnadshavarens önskemål. Utbildningen i förskoleklassen skall stimulera varje barns utveckling och lärande och ligga till grund för fortsatt skolgång. Som redan framgått är kommunen skyldig att anordna förskoleklass. Det är dock frivilligt för föräldrarna att låta barnen delta i verksamheten.

JO har inte tidigare haft anledning att ta ställning i frågan om val av skola vid placering i förskoleklass kräver ett gemensamt beslut av vårdnadshavarna. Skolverket har i beslut den 14 december 2003, dnr 51-2002:3774, funnit att val av skola vid placering i förskoleklass, liksom beslut om huruvida barnet skall gå i förskoleklass eller ej, är av så ingripande betydelse för barnet att ett gemensamt beslut av vårdnadshavarna krävs. Skolverkets skäl härtill är att förskoleklass är en skolform och att val av skola i förskoleklassen ofta styr valet av grundskola. Jag instämmer i den bedömning som Skolverket har gjort. Den omständigheten att förskoleklassen, till skillnad från grundskolan, inte är en obligatorisk skolform ändrar inte mitt ställningstagande.

Nämnden har i sitt remissvar inte uttryckligen kommenterat AA:s uppgifter om hur anmälan av sonen BB till förskoleklass hanterades. Av vad som framgår av utredningen kan jag inte dra någon annan slutsats än att Rösjöskolans skolledning inte heller i detta fall tog någon kontakt med AA för att efterhöra hans inställning. Mot bakgrund av att rättsläget i frågan synes ha varit oklart vill jag emellertid inte rikta någon kritik mot skolledningen för att den inte informerat sig om AA:s inställning innan den tog emot BB i förskoleklassen.

Avslutningsvis vill jag tillägga följande. JO har under de senaste åren utrett ett flertal ärenden som rört skolors agerande i fall där vårdnadshavare varit oeniga om barns skolgång eller deltagande i barnomsorgsverksamhet. Jag har tidigare överlämnat kopior av beslut rörande val av förskola samt grundskola till Regeringskansliet respektive den kommitté som utreder vissa frågor om vårdnad, boende och umgänge (Ju 2002:89). Jag finner skäl att till nämnda kommitté överlämna en kopia av även förevarande beslut för kännedom.